

12658 - پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ ئېتىكاپ كۆسەتمىسى

سوئال

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ ئېتىكاپ كۆسەتمىسى توغرىسىدا تەلىم بېرىشىڭلارنى سورايمەن؟.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئېتىكاپتا تۇتقان يولى ئەڭ مۇكەممەل ۋە ئاسان يولدۇر، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام قەدىر كېچىسىنى تېپىش ئۈچۈن رامزاننىڭ ئاۋۋالقى ئوندا ئاندىن ئوتتۇرىدىكى ئوندا ئېتىكاپ قىلدى، ئاندىن قەدىر كېچىسىنىڭ رامزاننىڭ ئاخىرقى ئوندا بولىدىغانلىقى ئايان بولغاندىن كېيىن ئاللاھ تائالاغا ئۇچراشقانغا قەدىر رامزاننىڭ ئاخىرقى ئوندا ئېتىكاپ قىلىشنى داۋاملاشتۇردى.

بىر قېتىم رامزاننىڭ ئاخىرقى ئون كۈنىدە ئېتىكاپ قىلالماي، كېيىن شەۋۋالنىڭ دەسلەپكى ئوندا ئېتىكاپ قىلىپ بۇنىڭ قازاسىنى قىلدى. بۇخارى ۋە مۇسلىم رىۋايىتى.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ۋاپات بولۇپ كېتىدىغان يىلى يىگىرمە كۈن ئېتىكاپ قىلدى. [بۇخارى رىۋايىتى 2040-ھەدىس].

بەزىلەر بۇنىڭ سەۋەبىنى: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۆزىنىڭ ئۆمرىنىڭ ئاخىرلاشقانلىقىنى بىلگەن ۋاقتىدا ياخشى ئەمەللەرنى كۆپ قىلىش ئارقىلىق، ئۈممەتكە ئەمەلدە تىرىشچانلىق قىلىش، ئەمەلدە ئەڭ يۇقىرى چەككە يەتكەن ۋاقتىدا ئاللاتاغا ئەڭ ياخشى ھالەتتە ئۇچرىشىشنى بايان قىلىپ بېرىشتۇر دېسە، بەزىلەر: بۇنىڭ سەۋەبى جىبرائىل ئەلەيھىسسالام ھەر يىلى رامزاندا قۇرئاننى پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامغا بىر قېتىم ئاڭلىتاتتى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ۋاپات بولۇپ كېتىدىغان يىلى ئىككى قېتىم ئاڭلاتتى، شۇنى بىلەن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئىككى قېتىم ئېتىكاپ قىلغان مىقداردا ئېتىكاپ قىلدى دەيدۇ.

ئۇنىڭدىن كۈچلۈكرەك بولغان سەۋەبلەرنىڭ بىرى: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام يىگىرمە كۈن ئېتىكاپ قىلغان يىلنىڭ ئالدىدىكى يىلى سەپەر قىلىپ ئېتىكاپ قىلالمىغان بولغاچقا كېلەر يىلى يىگىرمە كۈن ئېتىكاپ قىلغان، بۇنىڭ ئىسپاتى، نەسائى ئۆز لەپىزى بىلەن كەلتۈرگەن، ئەبۇ داۋۇد رىۋايەت قىلغان، ئىبنى ھىببان ۋە باشقا ھەدىس ئالىملىرى سەھىھ دېگەن ئۇبەي ئىبنى كەئەب

رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ ھەدىسى بولۇپ، ئۇ ھەدىستە: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام رامزاننىڭ ئاخىرىقى ئون كۈنىدە ئېتىكاپ قىلاتتى شۇ يىلى سەپەرگە چىقىپ ئېتىكاپ قىلالمىدى، كېلەر يىلى يىگىرمە كۈن ئېتىكاپ قىلدى. "پەتھۇلبارىدىن ئېلىندى".

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام چېدىر ئېلىپ كىلىشكە بۇيرۇتتى، مەسچىتتە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامغا چېدىر تىكىلەتتى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام كىشىلەردىن ئايرىلىپ، ئاللاھ تائالاغا يۈزلىنىپ خالى قالاتتى ھەتتا خالى بولۇش پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۈچۈن ئەمەلىي ۋاقىتلىكتەك تامام بولاتتى.

بىر يىلى پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام كېچىك چېدىردا ئېتىكاپ قىلدى، چېدىرنىڭ ئېشىكىگە بورىدىن مىلەڭزە تارتىپ قويدى. [مۇسلىم رىۋايىتى 1167-ھەدىس].

ئىبنىل قەييىم رەھىمەھۇللاھ "زادىل مىئاد" ناملىق ئەسەر 2-توم 90-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: "بۇنىڭ ھەممىسى ئېتىكاپنىڭ مەقسىتى ۋە جەۋھىرىنى ھاسىل قىلىشتۇر، بۇنىڭ ئەكسىچە نادانلارنىڭ ئېتىكاپ قىلىدىغان ئورۇننى مەنئەت ئورنى ۋە زىيارەتچىلەرنى كۈتۈۋالدىغان جاي قىلىۋېلىشى، ۋاقىتنى بېھۇدە پاراڭلار بىلەن ئۆتكۈزىدۇ، بۇ ئۇلارنىڭ ئېتىكاپىنىڭ كۆرۈنىشى بولسا، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ ئېتىكاپىنىڭ كۆرۈنىشى باشقىدۇر.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام دائىم مەسچىتتە تۇراتتى، ئۆزىنىڭ ھاجىتىنى ئادا قىلىشتىن باشقا ۋاقىتلاردا مەسچىتتىن چىقمايتتى، بۇ توغرىدا ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا مۇنداق دەيدۇ: **پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئېتىكاپ قىلغان ۋاقىتتا بىر ھاجەت بولمىسا ئۆيگە كىرمەيتتى.** [بۇخارى رىۋايىتى 2029-ھەدىس. مۇسلىم رىۋايىتى 297-ھەدىس].

مۇسلىمنىڭ رىۋايىتىدە: **ئىنسانى ھاجىتى ئۈچۈن دېيىلگەن.** بۇنى ئىمام زۆھرى رەھىمەھۇللاھ چوڭ-كېچىك تەرەت سۇندۇرۇش ئۈچۈن دەپ چۈشەندۈرگەن.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام پاكىزلىققا بەك ئەھمىيەت بېرەتتى، مەسچىتتە تۇرۇپ بېشىنى ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ ئۆيگە كىرگۈزەتتى، ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ئۇنىڭ بېشىنى يۇيۇپ چېچىنى تاراپ قوياتتى.

ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ھەدىس بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مەسچىتتە ئېتىكاپ قىلغاندا مېنىڭ ھۇجرامنىڭ يېنىدا ئولتۇرۇپ بېشىنى كىرگۈزەتتى، مەن ھەيزدار ھالەتتە بولۇپ ئۇنىڭ بېشىنى تاراپ قوياتتىم. [بۇخارى رىۋايىتى].

مۇسلىمنىڭ رىۋايىتىدە: **مەن چېچىنى يۇيۇپ تاراپ قوياتتىم** دېگەن. [بۇخارى رىۋايىتى 2028-ھەدىس. مۇسلىم

رېۋايىتى 297-ھەدىس].

ھاپىز ئىبنى ھەجەر رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "بۇ ھەدىس چاچنى تارىغانغا ئوخشاش ئېتىكاپتا پاكىزلىنىش، خۇشبۇي نەرسە ئىشلىتىش، يۇيۇنۇش چاچ-ساقاللارنى ياستىشنىڭ دۇرۇس ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ. كۆپچىلىك ئۆلىمالار ئېتىكاپتا مەسچىتتە ياقۇرۇلمايدىغان ئىشلاردىن باشقا ئىشلار ئۆچ كۆرەلمەيدۇ دەيدۇ.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئېتىكاپتىكى سۈننەتلىرىدىن: كېسەل يوقلىماسلىق، جىنازا نامىزىغا چىقماستىن قاتارلىقلار بولۇپ، بۇنىڭ ھەممىسى پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئاللاھنىڭ تەرىپىگە يۈزلىنىش، ئېتىكاپتىن بولغان مەقسەتنى روياپقا چىقىرىشتىن ئىبارەت بولۇپ، ئۇ بولسىمۇ ئىنسانلاردىن ئايرىلىپ، ئاللاھنىڭ تەرىپىگە يۈزلىنىشتىن ئىبارەتتۇر.

ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھا مۇنداق دەيدۇ: **سۈننەت بويىچە ئېتىكاپ قىلغۇچى كېسەل يوقلىمايدۇ، جىنازا نامىزىغا چىقمايدۇ، ئايالى بىلەن بىرگە بولمايدۇ، قۇچاقلىمايدۇ، زۆرۈر بولغان ئىنسانى ھاجىتىدىن باشقا ئىشلار ئۈچۈن سىرىتقا چىقمايدۇ.** [ئەبۇ داۋۇد رېۋايىتى 2473-ھەدىس. شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ سەھىھ دەپ ئەبۇ داۋۇدنىڭ سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمىدا كەلتۈرگەن].

شەۋكانى "نىلىل ئەۋتار" ناملىق ئەسەردە: "ئايالى بىلەن بىرگە بولمايدۇ، قۇچاقلاشمايدۇ" دېگەن سۆزدىن جىما قىلمايدۇ دېگەن ئىپادىلىنىدۇ دېگەن.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئېتىكاپ قىلىۋاتقان ۋاقىتتا ئۇنى بەزى ئاياللىرى يوقلاپ كىلەتتى، كېچە بولغانلىقى ئۈچۈن ئاياللىرى قايتىدىغان ۋاقىتتا ئۇلار بىلەن بىرگە تۇرۇپ ئۇلارنى ئۇزۇتۇپ قوياتتى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئايالى سەپىيە، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام رامزاننىڭ ئاخىرىقى ئوندا مەسچىتتە ئېتىكاپ قىلىۋاتقاندا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى يوقلاپ كەلدى، مەلۇم ۋاقىت پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بىلەن سۆزلۈشۈپ ئولتۇردى، قايتىپ كېتىدىغان ۋاقىتتا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇنى ئۆيىگە ئۇزۇتۇپ قويدى. [بۇخارى رېۋايىتى 2035-ھەدىس. مۇسلىم رېۋايىتى 2175-ھەدىس].

سۆزنىڭ خۇلاسسىسى: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئېتىكاپى ئاسانلىق بىلەن ئادا قىلىنغان بولۇپ، ئۇنىڭدا قىيىنلىق يوق، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئېتىكاپتىكى ھەممە ۋاقتى ئاللاھنى ياد ئېتىش، تائەت-ئىبادەت بىلەن ئاللاھقا يۈزلىنىش ۋە قەدىر كېچىسىنى تىپىشتىن ئىبارەت ئىدى. ئىبنى قەييىم رەھىمەھۇللاھنىڭ: "زادۇل مىئاد" ناملىق ئەسىرى 2-توم 90-بەتكە قارالسۇن. دوكتۇر ئابدۇلئىتىپ بالتۇننىڭ: "ئېتىكاپ نەزىرىيەلىك تەربىيە" ناملىق ئەسىرىدىن ئىلىندى.

ئىسلام سوئال جاۋاب تورى

پەزىلەتلىك شەيخ مۇھەممەد سالىھ
ئەلمۇنەججىدنىڭ رىياسەتچىلىكىدە

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.